

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.016.03.2023

Marek Materek
Prezydent Miasta Starachowice
Urząd Miejski w Starachowicach
ul. Radomska 45, 27-200 Starachowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/005 Realizacja Narodowego Planu Szerokopasmowego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Starachowicach, ul. Radomska 45, 27-200 Starachowice (dalej: Urząd lub UM).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Materek, Prezydent Miasta Starachowice (dalej: Prezydent Miasta) od 9 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Realizacja projektu w zakresie budowy i/lub rozbudowy i/lub modernizacji publicznych sieci dostępowych WIFI w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów dotyczących zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu.2. Realizacja obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 29 i 29k ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do dnia 17 listopada 2023 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Piotr Fatalski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/101/2023 z 29 września 2023 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-6)</p>

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Urząd osiągnął zaplanowane efekty realizacji projektu *Publiczny Internet w Gminie Starachowice* (dalej: Projekt), realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (dalej: POPC). W ramach Projektu wybudowano sieć 16 punktów dostępu do publicznego internetu w Parku Kultury (ośrodek kultury), do której zapewniono dostęp mieszkańcom Gminy. Sieć została wybudowana w terminie wynikającym z umowy POPC.01.01.00-26-0072/19-00 z 20 listopada 2020 r. o dofinansowanie Projektu, a otrzymane środki zostały faktycznie poniesione, spełniały warunki kwalifikowalności oraz zostały wydatkowane i rozliczone zgodnie z powyższą umową. Urząd informował opinię publiczną o uruchomieniu bezpłatnej sieci WiFi oraz o otrzymaniu dofinansowania Projektu ze środków unijnych. W związku z remontem Parku Kultury zdemontowano wykonaną sieć i dopiero po 386 dniach zamontowaną ją ponownie w tymczasowej siedzibie Parku Kultury, przez co nie została zachowana pięcioletnia trwałość Projektu, o której mowa § 16 ust. 1 umowy o dofinansowanie Projektu. Do rozpoczęcia remontu Parku Kultury sieć była wykorzystywana przez mieszkańców Starachowic. Urząd poinformował Centrum Projektów Polska Cyfrowa (dalej: CPPC) o wyłączeniu sieci dopiero po 346 dniach, pomimo że zgodnie z § 16 ust. 2 umowy o dofinansowanie był zobowiązany do niezwłocznego informowania CPPC o wszelkich okolicznościach mogących powodować naruszenie trwałości Projektu. Uruchomiona w tymczasowej siedzibie Parku Kultury sieć spełniała kryteria określone w dokumencie *Wymagania dla WiFi* stanowiącym załącznik do wniosku złożonego w konkursie współfinansowanym z POPC (dalej: *Wymagania dla WiFi*). W Parku Kultury sieć WiFi działała prawidłowo. Urząd wyegzekwował zastępczy hotspot od wykonawcy sieci, na czas naprawy uszkodzonego punktu dostępowego podczas działania sieci WiFi w tymczasowej siedzibie Parku Kultury.

Gmina zleciła firmie zewnętrznej prowadzenie spraw formalno-prawnych dotyczących miejskiej sieci szerokopasmowej, w tym przygotowywania informacji, o których mowa w art. 29 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych³ (dalej: megaustawa). Gmina przekazała Prezesowi UKE, za pomocą *Systemu Informacyjnego o Infrastrukturze Szerokopasmowej* (dalej: SIIS), informacje według stanu na 31 grudnia w latach 2018-2021 stosownie do wymogów art. 29 ust. 2 megaustawy, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2022 r. Gmina nie posiadała innej niż wykonana w ramach Projektu infrastruktury telekomunikacyjnej i nie świadczyła usług, które podlegały obowiązkowi sprawozdawczemu na podstawie art. 29 ust. 2a i art. 29k ust. 1 megaustawy. Urząd nie wyegzekwował od firmy zewnętrznej złożenia oświadczenia za pomocą systemu *Punkt Informacyjny do spraw Telekomunikacji* (dalej: PIT), w wyniku czego Gmina nie przekazała oświadczenia Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT stosownie do wymogów art. 29 ust. 2b megaustawy. Gmina przekazała Ministrowi Cyfryzacji za pomocą *Systemu Informacyjnego o Dostępności Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego* (dalej: SIDUSIS) oświadczenie, o którym mowa w art. 29k ust. 5 megaustawy dopiero podczas niniejszej kontroli, tj. 299 dni po terminie.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 733, ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja projektu w zakresie budowy i/lub rozbudowy i/lub modernizacji publicznych sieci dostępowych WIFI w ramach POPC oraz zrealizowanie i utrzymanie zaplanowanych w projekcie efektów dotyczących zapewnienia powszechnego dostępu do szybkiego internetu

Opis stanu faktycznego

CPPC, w imieniu Skarbu Państwa, zawarło z gminą Starachowice umowę nr POPC.01.01.00-26-0072/19-00 o dofinansowanie Projektu, w ramach POPC, oś priorytetowa nr 1 *Powszechny dostęp do szybkiego internetu*, działanie nr 1.1, *Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach*.

Przedmiotem Projektu był montaż oraz utrzymanie 16 punktów dostępu do publicznego internetu w Parku Kultury (ośrodek kultury) w Starachowicach, którego organem prowadzącym była gmina Starachowice. W Parku Kultury działało kino, a także wiele grup artystycznych, gromadzących wokół swojej oferty dużą część mieszkańców Starachowic. Park Kultury nie posiadał dostępu do publicznej sieci WiFi, co było znacznym utrudnieniem dla osób odwiedzających Park Kultury i korzystających z jego usług, np. nie można było zakupić biletów on-line, a także dokonać płatności elektronicznych. Gmina planowała montaż 14 punktów wewnętrznych⁵ oraz dwóch zewnętrznych⁶.

Zgodnie z umową o dofinansowanie całkowita wartość Projektu wynosiła 64 368 zł, a CPPC przyznało dofinansowanie w wysokości nieprzekraczającej tej kwoty⁷. Gmina zobowiązała się pokryć wszelkie wydatki wykraczające poza powyższą kwotę. Projekt w zakresie rzeczowym miał być realizowany w okresie od 1 września 2020 r. do 30 listopada 2021 r. Okres kwalifikowalności wydatków dla Projektu nie mógł wykraczać poza 30 listopada 2023 r. Umowa obowiązywała od dnia jej zawarcia do dnia wykonania przez strony umowy wszystkich obowiązków z niej wynikających. Gmina miała złożyć ostatni wniosek o płatność (końcową) do CPPC w terminie do 25 dni od dnia osiągnięcia 100% wartości docelowej wskaźników w Projekcie lub w terminie 25 dni od dnia zakończenia okresu realizacji Projektu, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpi pierwsze. CPPC miała 45 dni na zweryfikowanie wniosku o płatność, licząc od dnia jego złożenia. Gmina zobowiązana była, na wezwanie CPPC, uzupełnić lub poprawić wniosek o płatność w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia wezwania. Wypłata dofinansowania miała nastąpić w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia zatwierdzenia wniosku o płatność końcową. W umowie nr POPC.01.01.00-26-0072/19-00 Gmina zobowiązała się osiągnąć następującą wartość wskaźnika produktu: *liczba utworzonych publicznych punktów dostępu do internetu – hotspotów*⁸ – 16. W umowie określono pięcioletni okres trwałości Projektu, zgodnie z art. 71

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ W tym, po trzy punkty na parterze i pierwszym piętrze oraz po cztery punkty na drugim i trzecim piętrze.

⁶ W tym jeden punkt przy głównym wejściu i jeden na wschodniej ścianie budynku.

⁷ W tym z budżetu środków europejskich w kwocie nieprzekraczającej 54 712,80 zł i z budżetu państwa.

⁸ Hotspot (ang. *hot spot* – „gorący punkt”) – punkt dostępu do sieci bezprzewodowej, umożliwiający za jego pośrednictwem połączenie z Internetem.

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.⁹

(akta kontroli str. 7-42)

W *Strategii rozwoju Gminy Starachowice na lata 2018-2027* nie wskazano żadnych zadań lub działań związanych ze zwiększeniem publicznego dostępu do internetu. Gmina nie opracowała również żadnego innego dokumentu o charakterze strategicznym dotyczącego rozwoju publicznej sieci internetowej. Jedynie w *Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Starachowice na lata 2016-2025* w projekcie nr 7 *Zagospodarowanie Parku Miejskiego w Starachowicach* wskazano, że park należy wyposażyć w hotspoty.

(akta kontroli str. 45)

Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił: *Strategia Rozwoju Gminy Starachowice na lata 2018-2027*, jako główne założenia rozwoju Starachowic określa, budowę nowoczesnego inteligentnego miasta - przyjaznego, ekologicznego i korzystającego ze zdobyczy technologicznych. Elementy Smart City znajdują się już w części priorytetów operacyjnych dedykowanych miastom w perspektywie 2027. Kompleksowa idea nastawiona na wykorzystanie nowoczesnych technologii i inteligentnego rozwoju, będzie stanowiła wyzwanie przed starachowickim samorządem w ramach kolejnej perspektywy. Strategia jest dokumentem planistycznym w zakresie kierunków rozwojowych na poziomie wizji miasta, wyznaczania obszarów planowania strategicznego i przypisanych im celów. Wśród idei przewodnich strategii wskazany jest 'Inteligentny rozwój miasta w oparciu o nowe technologie'.

(akta kontroli str. 135)

Realizacja Projektu przebiegała zgodnie z wnioskiem i umową o dofinansowanie. Odbiór końcowy nastąpił w dniu 23 lipca 2021 r., tj. w terminie określonym w umowie o dofinansowanie.

Budowa nowej publicznej sieci WiFi w Parku Kultury polegała na montażu 14 punktów dostępowych w budynku i dwóch na zewnątrz budynku wraz z innymi urządzeniami niezbędnymi do działania sieci.

(akta kontroli str. 46-53, 94, 101-107, 186-187)

Zgodnie z § 1 pkt 4 umowy z dnia 24 czerwca 2021 r. na wykonanie 16 punktów dostępu do publicznego internetu w Parku Kultury, wykonawca miał dostarczyć, zainstalować, przeprowadzić testy oraz uruchomić wszystkie punkty dostępu zgodnie z *Wymaganiami dla WiFi*. Wynagrodzenie za wykonanie umowy ustalono na kwotę 59 741 zł. Sieć spełniała wymagania określone w punkcie 4 *Wymagań dla WiFi* według konfiguracji nr 10, tj. minimalna liczba punktów zewnętrznych nie może być niższa niż 1, a punktów wewnętrznych niż 14. Zainstalowane w ramach projektu punkty dostępowe zewnętrzne i wewnętrzne spełniały wymagania określone w punktach 4 i 5 *Wymagań dla WiFi*. Wykonawca udzielił rękojmi i gwarancji na dostarczony sprzęt i wykonane prace na okres minimum 5 lat od dnia odbioru. W ramach gwarancji wykonawca zapewnił nieodpłatne usługi serwisowe przez cały okres jej trwania.

⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, ze zm.)

(akta kontroli str. 7-44, 46-57, 94, 101-132)

W dniu 23 lipca 2021 r. Kierownik Referatu Obsługi Informatycznej Urzędu dokonał odbioru końcowego sieci bezpłatnych publicznych 16 hotspotów i potwierdził ich wykonanie zgodnie z umową nr OI.1330.7.2021.KS-1 w ramach Projektu. Tym samym potwierdził osiągnięcie wszystkich założonych celów Projektu. Do protokołu odbioru nie załączono wyników pomiarów prędkości pobierania danych w nowo wybudowanej sieci.

(akta kontroli str. 56)

Były Kierownik Referatu Obsługi Informatycznej Urzędu wyjaśnił m.in.: *przeprowadziłem test przepływności urzędzeń, który potwierdził prawidłową przepustowość zgodną z wymaganiami. Z testu przepływności nie sporządziłem odrębnego protokołu. W rezultacie badania dokonałem odbioru przedmiotu umowy bez uwag.*

(akta kontroli str. 138)

Zdaniem NIK do protokołu odbioru należało załączyć wyniki testu szybkości pobierania danych.

Zgodnie z umowami na zapewnienie dostępu do sieci internet dla głównego punktu dystrybucji (GPD)¹⁰, od 1 stycznia 2019 r. Urząd wraz z jednostkami budżetowymi Gminy posiadał dostęp do sieci szerokopasmowego, szybkiego internetu, z nielimitowaną ilością pobranych danych. Zgodnie z umową dostawca zapewniał zestawienie połączenia do GPD umożliwiającego świadczenie usług klasy operatorskiej. Minimalne parametry dostępu określone w umowie:

- symetryczna prędkość min. netto 400 Mbps¹¹;
- dostępne 64 adresy IP przydzielone z puli operatora;
- możliwość natychmiastowego (bez wymiany urządzeń) uruchomienia wyższej prędkości dostępowej – do minimum 800 Mbps symetrycznie netto; monitorowanie stanu połączenia w systemie ciągłym.

Powyższe parametry dostępu do internetu umożliwiały osiągnięcie prędkości pobierania danych określonej w *Wymaganiach dla WiFi*, w sieci bezpłatnych publicznych 16 punktach dostępowych.

(akta kontroli str. 150-185)

Przeprowadzone, podczas niniejszej kontroli, w dniu 10 października 2023 r. oględziny wykazały, że na zewnątrz budynku Parku Kultury położonego w Starachowicach przy ulicy Radomskiej 21 zainstalowane były dwa hotspoty zgodnie z Projektem, z których jeden znajdował się nad głównym wejściem do budynku, a drugi na łączeniu ściany od ulicy Radomskiej ze ścianą z wejściem głównym. Wewnątrz budynku Parku Kultury prowadzone były kompleksowe prace remontowe. Spośród 14 punktów dostępowych zainstalowany był tylko jeden w sali kinowej na pierwszym piętrze. Pozostałe 13 hotspotów było zdemontowanych i zabezpieczonych w pomieszczeniu kierownika budowy. W miejscach, gdzie powinny znajdować się pozostałe punkty dostępowe ze ściany wyprowadzone były przewody do ich zainstalowania (w trzech miejscach na parterze, dwóch na pierwszym piętrze i po czterech na drugim i trzecim piętrze). Sieć wykonana w ramach Projektu nie działała, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 139-140, 248-252)

¹⁰ Nr 1330.15.2018.SK z 31 grudnia 2018 r., nr OI.1330.11.2020.KS z 11 grudnia 2020 r., OI.1333.11.2020.KS z 1 sierpnia 2022 r. oraz umowa z dnia 22 grudnia 2022 r.

¹¹ Mbps (megabit na sekundę) – jednostka prędkości przesyłu danych, która określa, ile megabitów danych może być przesłanych w ciągu jednej sekundy.

Urząd nie przedłożył do kontroli żadnych informacji, danych i analiz na podstawie których wybrano liczbę i lokalizację punktów publicznego dostępu do internetu będącego przedmiotem dofinansowania w ramach Projektu.

(akta kontroli str. 253)

Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił m.in.: *do dokumentacji konkursowej nie było wymagane przedstawienie danych lub analiz określających liczbę i lokalizację punktów dostępu do publicznego internetu. Jednakże Gmina po wewnętrznej analizie wybrała budynek Park Kultury, ponieważ jest to obiekt użyteczności publicznej, odwiedzany przez dużą ilość osób, uczestniczących w pokazach filmowych, teatralnych, a także grup warsztatowych lub prowadzących inne spotkania.*

(akta kontroli str. 192)

W okresie od 1 października 2022 r. do 23 października 2022 r., tj. ostatniego dnia działania sieci przed demontażem hotspotów i jej wyłączeniem, do punktów dostępu do internetu wykonanych w ramach projektu dokonano 249 logowań, tj. średnio 10,8 logowań dziennie. Urząd nie miał informacji o liczbie logowań od czasu uruchomienia sieci do 30 września 2022 r.

(akta kontroli str. 141-143)

Były Kierownik Referatu Obsługi Informatycznej Urzędu wyjaśnił: *Zestawienie logowań może obejmować tylko ostatni rok ze względu na ograniczenia urządzenia, które takie dane przetwarza i przechowuje (kontroler sieci Wifi).*

(akta kontroli str. 138)

Urząd nie przedłożył do kontroli żadnych dokumentów potwierdzających systematyczne zbieranie i analizowanie informacji na temat korzystania przez obywateli z udostępnionych punktów dostępu do internetu.

(akta kontroli str. 253)

Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił m.in.: *dane zbierane były od czasu uruchomienia sieci cyklicznie przez kontroler sieci Wifi. Wyniki monitoringu w postaci zestawienia logowań analizowano wyłącznie przez Referat Obsługi Informatycznej pod kątem potencjalnych przerw i usterek.*

Natomiast odnośnie niskiego zainteresowania mieszkańców korzystaniem z sieci WiFi, Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił: *należy wskazać, że obiekt, w którym zamontowano punkty dostępowe przechodzi generalne prace remontowe celem zwiększenia zainteresowania mieszkańców oraz klientów miasta usługami kulturalnymi, co bezpośrednio spowoduje wzrost zainteresowania udostępnionymi punktami dostępu. Obiekt ten pełni reprezentatywne i najważniejsze funkcje stymulujące i zachęcające do podejmowania różnorodnych działań z zakresu kultury, aktywnie wspierającym realizację twórczych idei i spotkań twórców z odbiorcami.*

(akta kontroli str. 192-193)

Dopiero 5 października 2023 r., tj. w trakcie niniejszej kontroli Urząd poinformował CPPC, że we wrześniu 2022 r. rozpoczęto prace remontowe w budynku Parku Kultury, a zamontowane urządzenia (hotspoty) zostały zdemontowane z budynku, o czym szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

W piśmie do CPPC zastępca Prezydenta Miasta wskazała również, że *działalność takich urządzeń (hotspotów) jest bardzo wskazana i celowa w budynkach użyteczności publicznej, dlatego też na czas remontu zostają przeniesione do Szkoły Podstawowej nr 11 (obecna siedziba Parku Kultury, ul. Leśna 2). Po zakończonym remoncie urządzenia zostaną zamontowane w pierwotnej lokalizacji.*

(akta kontroli str. 144, 248-252)

CPPC 19 października 2023 r. wyraziło zgodę na zmianę lokalizacji hotspotów na czas remontu siedziby Parku Kultury.

(akta kontroli str. 266)

Przeprowadzone 10 października 2023 r. oględziny wykazały, że 13 hotspotów znajdowały się w pudełku w biurze kierownika budowy w budynku Parku Kultury przy ulicy Radomskiej 21.

(akta kontroli str. 139-140)

Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił: *Gmina przekazała informację, iż „hotspoty” zostają przeniesione do czasowej siedziby Parku Kultury - Szkoły Podstawowej nr 11. Proces przeniesienia musi być rozciągnięty w czasie ze względu na konieczność przygotowania infrastruktury sieciowej.*

(akta kontroli str. 136)

Przeprowadzone w 14 listopada 2023 r. oględziny publicznej sieci WiFi zainstalowanej w tymczasowej siedzibie Parku Kultury (na terenie Szkoły Podstawowej nr 11) wykazały, że 16 hotspotów zostały zainstalowane w pomieszczeniach na drugim (201, 207, 208, 209, 211, 212, 214) i trzecim piętrze (305A, 306, 307, 308, 309, 310, 313, 314 i 315). Pomieszczenia, w których zainstalowano hotspoty pełniły funkcję pomieszczeń biurowych lub pomieszczeń do zajęć artystycznych. W jednym pomieszczeniu był zainstalowany inny punkt dostępowy niż zakupiony w ramach projektu *Publiczny Internet w Gminie Starachowice*.

(akta kontroli str. 194-200)

Były Kierownik Referatu Obsługi Informatycznej Urzędu wyjaśnił m.in.: *punkt bezprzewodowy został przekazany do wykonawcy w dniu 17 listopada 2023 r. po stwierdzeniu usterki. Urządzenie zawieszało swoją pracę po 15 minutach od momentu zarejestrowania się w sieci. Naprawę wykonawca realizuje w ramach obowiązującej gwarancji.*

(akta kontroli str. 202-203)

Wykonawca sieci na czas naprawy uszkodzonego punktu przekazał urządzenie zastępcze.

W trakcie oględzin (w dniu 14 listopada 2023 r.), podłączono się do sieci o nazwie *Publiczny internet dla każdego*. Połączenie z internetem przez ww. sieć nie wymagało rejestracji, ani uwierzytelniania w portalu autoryzacji. Dostęp do sieci był bezpłatny, nie występowała konieczność oglądania reklam handlowych ani udostępniania danych osobowych w celach komercyjnych. Badanie prędkości pobierania danych przeprowadzone za pomocą narzędzia udostępnionego na stronie www.pro.speedtest.pl na próbie 10 punktów dostępowych, wykazało że prędkość pobierania danych wynosiła od 77,5 Mb/s do 320,06 Mb/s dla poszczególnych punktów, wobec czego sieć spełniała kryteria określone w *Wymaganiach dla WiFi, tj. co najmniej 30 Mb/s*.

(akta kontroli str. 194-200, 203)

Sekretarz Miasta Starachowice oświadczył, że Urząd w trakcie pracy bezprzewodowych punktów dostępowych zlokalizowanych w Parku Kultury nie otrzymał zgłoszeń o problemach dotyczących anomalii pracy ww. urządzeń.

(akta kontroli str. 145)

W lutym 2020 r., w celu zgłaszania problemów technicznych w Gminie uruchomiony został Gminny Informatyczny System Zgłoszeniowy. Pod adresem <http://pomoc.um.starachowice.pl> pracownicy mogli na przygotowanym formularzu

zgłaszać problemy techniczne związane ze sprzętem oraz przeglądać historię swoich zgłoszeń.

(akta kontroli str. 146-149)

W okresie objętym kontrolą do Urzędu nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące funkcjonowania sieci WiFi w Parku Kultury.

(akta kontroli str. 246)

W dniu 21 sierpnia 2021 r. na stronie internetowej Urzędu¹² w zakładce aktualności zamieszczono informację o udostępnieniu darmowych punktów dostępu do sieci internetowej w Parku Kultury. W informacji wskazano, że Gmina uzyskała około 60 tys. zł z POPC na zakup i montaż 16 punktów dostępowych, zapewniających całkowicie bezpłatny dostęp do szerokopasmowego internetu, o prędkości 30 Mb/s. Na stronie internetowej Urzędu zamieszczono również opis sposobu połączenia się z internetem. Wskazano również, że darmowy dostęp do internetu możliwy był w Urzędzie, a planowany jest w Parku Miejskim. Działania w zakresie informacji i promocji były zgodne z § 13 umowy o dofinansowanie.

Informacje dotyczące nowych punktów dostępowych zamieszczono również w sierpniu 2021 r. w serwisie internetowym www.starachowice.naszemiasto.pl, e-starachowice.pl, Gazecie Starachowickiej, Radiu Ostrowiec i Radiu Kielce.

(akta kontroli str. 204-206, 247)

Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił: *Od 2013 r. Gmina Starachowice gmina promuje działania upowszechniające powszechny dostęp do Internetu szerokopasmowego. Zadania promocyjne realizowane były przy każdym projekcie dot. w/w tematyki, poprzez m.in. plakaty informacyjne czy artykuły zamieszczane na stronie internetowej. W 2013 r. zakończyła się budowa sieci światłowodowej o długości ok.30 km, obejmująca wszystkie jednostki Gminy Starachowice. Dla jednostek został zakupiony oraz dostarczony hurtowy Internet, natomiast dla gospodarstw - od istniejących dostawców. Dodatkowo Gmina uruchomiła w każdej z jednostek stanowiska komputerowe z możliwością bezpłatnego skorzystania z publicznego dostępu do internetu. Kolejne zadania te były kontynuowane w 2020 r. poprzez podjęcie uchwały w zakresie wykonywania przez Gminę Starachowice działalności dotyczącej usług telekomunikacyjnych.*

(akta kontroli str. 135)

Zgodnie z § 5 ust. 1 umowy o dofinansowanie, Gmina rozliczała wydatki w ramach projektu metodami uproszczonymi, tj. w oparciu o kwotę ryczałtową zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie i wskazanymi w umowie wytycznymi. W ramach realizacji Projektu środki zostały wydatkowane na cele określone w POPC oraz w umowie i wniosku o dofinansowanie projektu. Wydatki zostały faktycznie poniesione i zostały udokumentowane protokołem odbioru robót oraz fakturą wystawioną po zakończeniu robót za całość wykonanych prac. Wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności. Z uwagi na wartość zamówienia, do realizacji przedmiotu Projektu nie miała zastosowania ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹³ – zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 tej ustawy. Przy wyborze wykonawcy przestrzegano warunków i zasad udzielania zamówień publicznych określonych w zarządzeniu nr 18/2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania przez Gminę Starachowice zamówień publicznych o wartości poniżej 130 000 złotych w Urzędzie Miejskim w Starachowicach. Zapytanie ofertowe zostało zamieszczone w serwisie Baza

¹² www.starachowice.eu.

¹³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.

Konkurencyjności¹⁴. Poniesione wydatki spełniały warunki kwalifikowalności określone w załącznikach do umowy i były zgodne z zakresem rzeczowym Projektu.
(akta kontroli str. 56-100, 186-189, 257-261)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wybudowana w ramach Projektu sieć 16 punktów dostępu do publicznego internetu nie działała od 24 października 2022 r. (ostatnie logowanie do sieci 23 października 2022 r.), tym samym Urząd nie zapewnił trwałości Projektu zrealizowanego ze środków POPC. Przeprowadzone w dniu 10 października 2023 r. oględziny potwierdziły brak możliwości połączenia się z siecią. Sieć została uruchomiona w tymczasowej siedzibie Parku Kultury dopiero w trakcie kontroli NIK (w dniu 14 listopada 2023 r.), tj. po 386 dniach od jej wyłączenia. Do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 17 listopada 2023 r. sieć działała przez 460 dni z 847 dni jakie upłynęły od dnia odbioru sieci.
Zgodnie z § 16 ust. 1 umowy nr POPC.01.01.00-26-0072/19-00 o dofinansowanie Projektu, Gmina zobowiązała się do zapewnienia trwałości Projektu przez okres pięciu lat. Protokół odbioru końcowego wykonania projektu podpisano 23 lipca 2021 r., tak więc Gmina zobowiązała się do utrzymania trwałości projektu do 22 lipca 2026 r.

(akta kontroli str. 15-42, 139-142, 194-200)

Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił: *z uwagi na fakt, iż w Parku Kultury prowadzone są prace remontowe, a trwałość projektu została zaburzona, Gmina Starachowice wydłuży okres trwałości projektu o czas niedostępności urzędzeń.*

(akta kontroli str. 135)

Umowa o dofinansowanie Projektu nie przewidywała możliwości wydłużenia okresu trwałości Projektu. Zgodnie z § 16 pkt. 3 umowy o dofinansowanie w przypadku naruszenia trwałości Projektu, CPPC ustala i nakłada względem Gminy korektę finansową. W przypadku nałożenia korekty finansowej, Gmina zobowiązana jest do zwrotu środków wraz odsetkami liczonymi jak od zaległości podatkowych od dnia przekazania środków na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁵.

2. Zastępca Prezydenta Miasta poinformował CPPC o wyłączeniu sieci zrealizowanej w ramach Projektu dopiero 5 października 2023 r. (w trakcie niniejszej kontroli), tj. po 346 dniach od jej wyłączenia, pomimo że zgodnie z § 16 ust. 2 umowy nr POPC.01.01.00-26-0072/19-00 do końca okresu trwałości Projektu Gmina była zobowiązana niezwłocznie informować CPPC o wszelkich okolicznościach mogących powodować naruszenie trwałości Projektu. W wyniku nieposiadania informacji o naruszeniu trwałości projektu, CPPC nie mogło ustalić i nałożyć względem Gminy korekty finansowej.

(akta kontroli str. 15-42, 141-142, 144)

Zastępca Prezydenta Miasta w złożonych wyjaśnieniach nie wskazał powodów opóźnienia w poinformowaniu CPPC.

(akta kontroli str. 136)

OCENA CZĄSTKOWA

Urząd osiągnął zaplanowane efekty realizacji Projektu, budując sieć 16 punktów dostępu do publicznego internetu w Parku Kultury. Sieć została wybudowana w terminie wynikającym z umowy o dofinansowanie, a Urząd zapewnił publiczny dostęp do niej, ale tylko do 23 października 2022 r. w lokalizacji ustalonej w Projekcie.

¹⁴ <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.

Otrzymane środki zostały faktycznie poniesione, spełniały warunki kwalifikowalności oraz zostały wydatkowane i rozliczone zgodnie z umową o dofinansowanie. Urząd informował opinię publiczną o uruchomieniu bezpłatnej sieci WiFi oraz o otrzymaniu dofinansowania Projektu ze środków unijnych. W związku z remontem Parku Kultury zdemontowano wykonaną sieć i dopiero po 386 dniach zamontowaną ją ponownie w tymczasowej siedzibie Parku Kultury, przez co nie zostanie zachowany pięcioletni okres trwałości projektu (od 23 lipca 2021 r. do 22 lipca 2026 r.). Urząd poinformował CPPC o wyłączeniu sieci dopiero po 346 dniach od jej wyłączenia, pomimo że zgodnie z umową o dofinansowanie miał obowiązek przekazania informacji o tym niezwłocznie. Uruchomiona w tymczasowej siedzibie Parku Kultury sieć spełniała kryteria określone w *Wymaganiach dla WiFi*. W Parku Kultury sieć WiFi działała prawidłowo i była wykorzystywana przez mieszkańców Starachowic. Urząd wygzekwował zastępczy hotspot od wykonawcy sieci, na czas naprawy uszkodzonego punktu dostępowego podczas działania sieci WiFi w tymczasowej siedzibie Parku Kultury.

OBSZAR

2. Realizacja obowiązków sprawozdawczych określonych w art. 29 i 29k megaustawy w celu zapewnienia powszechnego stacjonarnego dostępu do internetu

Opis stanu faktycznego

Gmina zawarła umowy¹⁶ z firmą zewnętrzną na opiekę serwisową, konserwację i utrzymanie miejskiej sieci szerokopasmowej i systemu monitoringu wizyjnego miasta Starachowice na okres od 12 marca 2021 r. do 11 marca 2024 r. W ramach umów firma ta zobowiązała się m.in. do prowadzenia spraw formalno-prawnych dotyczących miejskiej sieci szerokopasmowej, w tym przygotowywania informacji dotyczących posiadanej przez Urząd infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych i budynków umożliwiających kolokację, świadczonych usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu w ramach inwentaryzacji, o których mowa w art. 29 megaustawy, w terminach zgodnych z ustawą oraz raportowania za pomocą SIIS począwszy od 2020 r.

W umowach nie wyszczególniono wysokości wynagrodzenia z tytułu prowadzenia spraw formalno-prawnych dotyczących miejskiej sieci szerokopasmowej, o których mowa w art. 29 megaustawy.

(akta kontroli str. 207-223)

Prezes UKE, na podstawie art. 11 ust. 1 w związku z art. 13a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne¹⁷ oraz art. 5 megaustawy dokonał 5 maja 2020 r. wpisu Gminy do rejestru jednostek samorządu terytorialnego, wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji.

(akta kontroli str. 267-268)

Gmina przekazała Prezesowi UKE, za pomocą systemu SIIS, informacje według stanu na 31 grudnia w latach 2018-2021 wymogów terminie określonym w art. 29 ust. 2 megaustawy, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2022 r. Dane przekazane zostały odpowiednio 12 marca 2019 r., 28 lutego 2020 r., 31 marca 2021 r. oraz 31 marca 2022 r.

(akta kontroli str. 224-236)

Gmina nie posiadała innej niż wykonana w ramach Projektu infrastruktury telekomunikacyjnej i nie świadczyła usług, które podlegały obowiązkowi sprawozdawczemu na podstawie art. 29 ust. 2a i art. 29k ust. 1 megaustawy.

¹⁶ OI.1333.4.2021.KS z 21 marca 2021 r. i RU/2/2023/CUW z 12 marca 2023 r.

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, ze zm.

(akta kontroli str. 264)

Gmina nie przekazała Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT oświadczenia o nieposiadaniu infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nie świadczeniu usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych, stosownie do wymogów art. 29 ust. 2b megaustawy, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 253)

Firma zewnętrzna prowadząca sprawy formalno-prawne dotyczące miejskiej sieci szerokopasmowej poinformowała: *do nieprzekazania informacji przez Spółkę przyczyniły się okoliczności zmian w ustawie, tj. wdrożenie nowego Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego (SIDUSIS) oraz Punktu Informacyjnego do Spraw Telekomunikacji (PIT). Pojawiły się utrudnienia w przekazaniu danych, ponieważ system początkowo był niedoprecyzowany. Następnie pojawiły się problemy z dostępem do systemu - był wielokrotnie „tymczasowo niedostępny”, co uniemożliwiało pracę oraz złożenie raportu. Ponadto termin złożenia raportu był kilkakrotnie przesuwany. O problemach poinformowaliśmy jedynie telefonicznie Gminę Starachowice. Spółka nie zgłaszała problemów do UKE, ponieważ to z UKE przesyłane były komunikaty o problemach z systemem - dlatego nie widzieliśmy ku temu powodu.*

(akta kontroli str. 239)

Zastępca Prezydenta Miasta, odnośnie zgłaszania Prezesowi UKE, ministrowi właściwemu ds. cyfryzacji lub administratorowi systemów SIIS, PIT, SIDUSIS problemów dotyczących przekazywania informacji, wyjaśnił: *Gmina nie zgłaszała Prezesowi UKE, Ministrowi ds. cyfryzacji lub administratorowi systemów SIIS, PIT, SIDUSIS w związku z szerokimi komentarzami środowiska branży operatorów telekomunikacyjnych o problemach oraz publikowanymi listami otwartymi kierowanymi do Prezesa Rady Ministrów w zakresie problematyki dotyczącej przekazywania informacji za pomocą systemów PIT oraz SIDUSIS. Gmina nie ponosiła dodatkowych nakładów pracy oraz wydatków w tym zakresie.*

(akta kontroli str. 193)

Gmina przekazała Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS dopiero 26 października 2023 r. (podczas niniejszej kontroli) oświadczenie, że nie umożliwia świadczenia usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz nie planuje realizacji inwestycji finansowanych ze środków prywatnych zapewniających możliwość świadczenia tych usług, tj. oświadczenie, o którym mowa w art. 29k ust. 5 cytowanej ustawy, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 253, 255-256)

Odnośnie powielania się informacji przekazywanych za pomocą systemów SIIS, PIT, SIDUSIS firma zewnętrzna prowadząca sprawy formalno-prawne dotyczące miejskiej sieci szerokopasmowej poinformowała: *naszym zdaniem przekazywane informacje za pośrednictwem systemów nie powielają się*. Natomiast Zastępca Prezydenta Miasta wyjaśnił, że zadanie to zostało delegowane do firmy zewnętrznej i nie jest możliwe porównanie systemów.

(akta kontroli str. 193, 239)

W Gminie Starachowice nie powołano koordynatora szerokopasmowego, o którym mowa w art. 29p megaustawy.

(akta kontroli str. 253)

Zastępca Prezydenta wyjaśnił: *Wprowadzone przepisy dają możliwość jego powołania, na dzień kontroli Gmina nie miała obowiązku wyznaczać wskazanej osoby.*

(akta kontroli str. 136)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieprzekazaniu przez Prezydenta Miasta Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT oświadczenia, że Gmina nie posiada infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nie świadczy usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych, stosownie do wymogów art. 29 ust. 2b megaustawy. Ponadto przekazał Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS oświadczenie, że Gmina nie umożliwia świadczenia usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu lub nie planuje realizacji inwestycji finansowanych ze środków prywatnych zapewniających możliwość świadczenia tych usług, o którym mowa w art. 29k ust. 5 cytowanej ustawy dopiero 26 października 2023 r., tj. 299 dni po terminie (31 grudnia 2022 r.) wynikającym z art. 5 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych¹⁸. Przyczyną powyższej nieprawidłowości było niewyegzekwowanie od firmy zewnętrznej realizacji postanowień umów na opiekę serwisową, konserwację i utrzymanie miejskiej sieci szerokopasmowej i systemu monitoringu wizyjnego miasta.

(akta kontroli str. 207-223, 237-245, 253)

Prezydent Miasta wyjaśnił m.in.: *Gmina Starachowice wielokrotnie weryfikowała otrzymywane wyjaśnienia od firmy o problemach z przekazywaniem informacji za pomocą systemu PIT oraz SIDUSIS od Wykonawcy. Potwierdzeniem była min. ustalenie z dnia 27 stycznia br., na stronie <https://pit.uke.gov.pl/pl-pl/strona-glowna/> gdzie pojawiała się informacja o niedostępności serwisu "Serwis tymczasowo niedostępny" lub kolejno 27 lutego br., podczas próby przekazania danych wystąpiły kolejne problemy tego systemu, otrzymano komunikat „Trwają prace konserwacyjne”. Firma złożyła dodatkowe wyjaśnienie w tej sprawie w dn. 13.10.2023 r. Ponadto w trakcie kontroli Gmina Starachowice zwróciła się ponownie o przedmiotowe oświadczenie do firmy i otrzymała je w dniu 26.10.2023. Firma zewnętrzna poinformowała m.in.: niewypełnienia obowiązku udzielenia informacji o których mowa w art.29 ust. 2 oraz art.29k ust. 1 przyczyniły się okoliczności zmian w ustawie tj. wdrożenie nowego Systemu Informacyjnego o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego (SIDUSIS) ora Punktu Informacyjnego do Spraw Telekomunikacji (PIT). Pojawiły się utrudnienia w przekazaniu danych, ponieważ system początkowo był niedoprecyzowany. Następnie pojawiły się problemy z dostępem do systemu - był wielokrotnie „tymczasowo niedostępny”, co uniemożliwiało pracę oraz złożenie raportu. Ponadto termin złożenia raportu był kilkakrotnie przesuwany. Jednocześnie informuję, iż zaległe informacje o których mowa w art.29 ust. 2 oraz art.29k ust. 1 zostaną uzupełnione i przekazane.*

(akta kontroli str. 264-265, 269)

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina zleciła firmie zewnętrznej prowadzenie spraw formalno-prawnych dotyczących miejskiej sieci szerokopasmowej, w tym przygotowywania informacji, o których mowa w art. 29 megaustawy do systemów SIIS (wyłączonego w 2022 r.), PIT i SIDUSIS. Gmina przekazała Prezesowi UKE, za pomocą systemu SIIS, wszystkie wymagane informacje według stanu na 31 grudnia w latach 2018-2021 w terminie określonym

¹⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2164.

w art. 29 ust. 2 megaustawy, w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2022 r. Gmina nie wyegzekwowała od firmy zewnętrznej złożenia oświadczenia za pomocą systemu PIT, a w konsekwencji nie przekazała Prezesowi UKE oświadczenia, o którym mowa w art. 29 ust. 2b megaustawy. Dopiero podczas niniejszej kontroli, tj. 299 dni po terminie firma zewnętrzna w imieniu Gminy przekazała 299 dni po terminie Ministrowi Cyfryzacji za pomocą systemu SIDUSIS oświadczenie, o którym mowa w art. 29k ust. 5 megaustawy.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski	1. Poinformowanie CPPC o długości okresu, w którym doszło do naruszenia trwałości projektu, zgodnie z § 16 umowy o dofinansowanie.2. Przekazanie Prezesowi UKE za pomocą systemu PIT oświadczenia wymaganego art. 29 ust. 2b megaustawy.
Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, grudnia 2023 r.

Kontroler
Piotr Fatalski
Główny specjalista kontroli
państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
podpis